Dosarul nr. 3-2285/2024;
2-24040988-12-3-12042024;

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței, judecător Negurița Veaceslav
Grefier Vrancean Natalia
Cu participarea reprezentantului CNAS Bulgaru Andrei

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul Hlopețchi Igor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale RM privind impunerea la acțiune.

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul Hlopețchi Igor la 12 aprilie 2024 s-a adresat în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, cu acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind impunerea la acțiune și a solicitat a impune Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău la acțiune, în vederea realizării drepturilor sociale a lui Hlopețchi Igor și anume achitarea pensiei integrale în mărime de 14 477, 54 lei, stabilită prin decizia nr. 92/2023/50125 din 29 noiembrie 2023.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, prin decizia privind stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă nr. 92/2023/50125 din 29 noiembrie 2023, a fost dispusă modificarea pensiei pentru limita de vârstă conform următoarelor condiții: cuantumul pensiei 14 477, 54 lei, începând cu data de 20.09.2023.

Susține că, Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sec. Rîșcani, mun. Chișinău, în lipsa unui document executoriu în sensul art. 11 din Codul de executare, reține ilegal anumite sume iar din totalul pensiei stabilite de 14 477, 54 lei, achită doar 11 582, 03 lei.

A menționat că, nu există nici o hotărâre judecătorească și nici un document executoriu în temeiul căruia Casa Națională de Asigurări Sociale poate reține suma de 20 % din pensie. Reținerea achitării pensiei și a îndemnizației pentru merite deosebite față de stat a lezat grav dreptul constituțional al petiționarului la protecția proprietății.

Solicită reclamantul admiterea acțiunii și impunerea Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sectorul Rîșcani, mun. Chișinău la acțiune, în vederea realizării drepturilor sociale a lui Hlopețchi Igor și anume achitarea pensiei

integrale în mărime de 14 477, 54 lei, stabilită prin decizia nr. 92/2023/50125 din 29 noiembrie 2023

În drept a făcut trimitere la art. 17, 18, 20, 22, 36, 93, 189, 206, 208, 209 din Codul administrativ și art. 7 alin. (1), 8 alin. (1) și (2), 28 alin. (1) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994.

Poziția participanților la proces.

În ședința de judecată, ***reclamantul Hlopețchi Igor și reprezentantul său- avocatul Hlopețchi Igor*** fiind prezenți au susținut acțiunea pe motivele de fapt și de drept invocate solicitând admiterea acesteia.

În ședința de judecată, ***reprezentantul pârâtului Casei Naționale de Asigurări Sociale, Bulgaru Andrei*** nu a recunoscut acțiunea în contencios administrativ, solicitând respingerea acesteia în baza motivelor invocate în referință (f.d. 18-20).

A menționat că, la data de 1 iulie 2022, reclamantul a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând anularea deciziei CNAS din 7 iunie 2022 de schimbare (stopare) a pensiei prin suspendare începând cu 30.12.2019, anularea deciziei CTAS sect. Râșcani din 8 iunie 2022 privind suspendarea plății alocației de stat pentru merite deosebite față de stat, anularea deciziei (demers) CTAS sect. Râșcani nr. 65 din 09.06.2022 privind identificarea sumelor cu titlu de alocații lunare primite necuvenit; anularea deciziei (proces-verbal) CTAS sect. Râșcani nr. 66 din 09.06.2022 privind recuperarea pensiei în sumă de 367.363,14 lei; anularea deciziei CNAS asupra cererii prealabile; obligarea CNAS și CTAS sect. Râșcani să emită decizia de achitare în beneficiul său a penalității de întârziere sau dobânzii, după caz, pentru reținerea ilegală a pensiei și a alocației de stat pentru merite deosebite față de stat; obligarea CNAS și CTAS sect. Râșcani să emită decizia de achitare în beneficiul său în sumă de 20.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin activitatea administrativă ilegală.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 22 februarie 2023, acțiunea reclamantului privind contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat, în partea ce ține de pretențiile privind repararea prejudiciului moral și pretențiile îndreptate față de pârâtul Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Râșcani, a fost declarată inadmisibilă.

La fel, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 22 februarie 2023, acțiunea reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată.

Astfel, prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 32-662/23 din 18.10.2023, care este executorie din momentul emiterii, recursul și apelul petiționarului au fost respinse, fiind menținută încheierea și hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 22 februarie 2023.

În contextul dat, având la bază decizia executorie a Curții de Apel Chișinău, de către CTAS sect. Râșcani a fost întocmit procesul-verbal nr. 67 din 30.11.2023 privind recuperarea sumelor cu titlu de prestații sociale primite necuvenit, o copie a căruia a fost expediată reclamantului la data de 24.01.2024.

Aprecierea instanței de judecată.

Examinând cererea de chemare în judecată, audiind explicațiile părților prezente, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia că, cererea de chemare în judecată depusă de Hlopețchi Igor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale RM privind impunerea la acțiune este **admisibilă**, dar urmează a fi **respinsă** din următoarele considerente.

Circumstanțe privind admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contenciosul administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;
IV. respectarea procedurii prealabile;
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din conținutul cererii de chemare în judecată și esența revindecărilor formulate, se constată că, Hlopețchi Igor își exprimă dezacordul cu achitarea diminuată a pensiei sale solicitând a impune pârâtul Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sec. Rîșcani, mun. Chișinău la acțiune, în vederea realizării drepturilor sociale a lui Hlopețchi Igor și anume achitarea pensiei integrale în mărime de 14 477, 54 lei, stabilită prin decizia nr. 92/2023/50125 din 29 noiembrie 2023.

Conform art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare).

Astfel instanța constată că reclamantul a formulat o acțiune în realizare.

Conform art. 208 alin. (4) din Codul administrativ, o acțiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acțiuni.

În acest sens, instanța de judecată reține că la caz, la 15 ianuarie 2024, reclamantul Hlopețchi Igor s-a adresat la Casa Națională de Asigurări Sociale prin intermediul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale, sec. Rîșcani, mun. Chișinău la acțiune, în vederea realizării drepturilor sociale și anume achitarea pensiei integrale în mărime de 14 477, 54 lei, stabilită prin decizia nr. 92/2023/50125 din 29 noiembrie 2023 (f.d. 1-2 dosar administrativ).

La 08 februarie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis răspunsul nr. 662 prin care a informat că, de către CTAS sect. Rîșcani, mun. Chișinău, a fost întocmit, legal, procesul - verbal nr. 67 din 30.11.2023, privind recuperarea sumelor cu titlu de prestații sociale primite necuvenit de către Hlopețchi Igor (f.d. 3 dosar administrativ).

Conform art. 209 alin. (3) din Codul administrativ, pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare și acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ. La dosar nu există date privind recepționarea de către reclamant a răspunsului din 08.02.2024, iar la 12 aprilie 2024, reclamantul Hlopețchi Igor, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată (f.d. 3-7).

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Ținând cont de circumstanțele constatate, raportate la prevederile legale enunțate, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantului este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în condițiile prevăzute la art. 208 alin. (4) din Codul administrativ, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Circumstanțele privind fondul cauzei.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);

c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);

d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, prevede expres că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Starea de fapt stabilită de către instanța judecătorească denotă că, anterior reclamantul a fost angajat al MAI fiind eliberat din serviciu prin ordinului IGP nr. 717 ef. din 20 decembrie 2019.

Conform art. 2 alin. (1) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au dreptul la pensie li se stabilește pensie **după eliberare din serviciu.**

Astfel la cererea sa, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a stabilit reclamantului spre achitare pensia pentru vechime în muncă începând cu 30 decembrie 2019.

În paralel reclamantul a contestat Ordinul IGP nr. 717 ef. din 20.12.2019 de eliberare a sa din serviciu în instanța de judecată, iar prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 21.10.2020, menținută prin Încheierea Curții Supreme de Justiție din 10.02.2021, pct. 1 din Ordinul IGP nr. 717 a fost anulat, iar IGP a fost obligat să-l repună pe Hlopețchi Igor în funcția deținută anterior cu achitarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă *(circumstanțe ce rezultă din partea descriptivă a hotărârii judecătorești f.d. 6 dosar administrativ).*

Din motiv că actul administrativ de concediere – Ordinul IGP nr. 717 ef din 20.12.2019, care a stat la baza emiterii deciziei de stabilire a pensiei în privința lui Hlopețchi Igor a fost anulat, iar reclamantul a fost repus în funcție, Casa Națională de Asigurări Sociale a dispus întreruperea achitării pensiei și recuperarea sumelor achitate necuvenit reclamantului pentru perioada în care acesta a fost eliberat din serviciu, având în vedere că reclamantul fiind repus în funcție nu mai întrunea condițiile legale prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 1544 din 23.06.1993 că pensia se stabilește și achită după eliberarea din serviciu.

Conform prevederilor art. 150 alin. (1) și (3) din Codul administrativ (1) **prestațiile deja acordate se restituie dacă un act administrativ individual a fost** rectificat, retras, revocat sau **anulat** din cauza unei erori evidente ori a devenit nevalabil în condițiile art. 138 alin. (4) lit. b). Prestațiile acordate în servicii și cele materiale se restituie în bani. (3) **Prestația ce urmează a fi restituită se stabilește prin act administrativ individual scris.** Stabilirea se condiționează, de regulă, de rectificarea, retragerea, revocarea sau anularea actului administrativ individual.

În conformitate cu prevederile art. 58 al Legii nr. 1544/1998 privind asigurările cu pensii ale militarilor și ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, reținerile din pensii se efectuează în condițiile Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.

Art. 38 alin. (1) lit. b) al Legii 156/1998 prevede că, **reținerile la pensie se efectuează în baza deciziilor emise de organul de asigurări sociale** în vederea recuperării sumelor cu titlu de pensie plătite necuvenit beneficiarului.

Prin Decizia (proces-verbal) CTAS sect. Râșcani nr. 66 din 09.06.2022 s-a dispus recuperarea pensiei primite necuvenit în sumă de 367.363,14 lei pentru perioada 30.12.2019-30.06.2022.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sect. Rîșcani din 22.02.2023 și Decizia Curții de Apel Chișinău din 18.10.2023 s-a respins acțiunea reclamantului Hlopețchi Igor privind anularea (inclusiv) a Deciziei (proces-verbal) CTAS sect. Râșcani nr. 66 din 09.06.2022 **(f.d 4-14 dosar administrativ).**

Prin procesul – verbal nr. 67 din 30 noiembrie 2023 Casa Teritorială de Asigurări Sociale, sec. Rîșcani, mun. Chișinău a decis ca suma de 423 826, 04 lei *(încasată de reclamant pentru perioada 30.12.2019-31.10.2022)* urmează să fie recuperată pe contul Casei Naționale de Asigurări Sociale după cum urmează reținerea lunară a câte 20% din prestația socială cuvenită pensiei până la recuperarea datoriei integrale (f.d. 35).

Prin decizia nr. 202392237241 din 07 martie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a hotărât de a încasa de la Hlopețchi Igor și a restitui la contul Casei Naționale de Asigurări

Sociale suma de 591, 49 lei alocația nominală de stat pentru merite deosebite față de stat pentru perioada de la 1.2020 până la 10.2022, din motiv de acordare ilegală (f.d. 38).

Conform scrisorii de însoțire și copiilor avizelor de recepție anexate la materialele cauzei, Hlopețchi Igor a recepționat copia procesului – verbal nr. 67 din 30 noiembrie 2023 și decizia nr. 202392237241 din 07 martie 2023 (40-41), care aparent **nu au fost contestate de reclamant** *(procesul verbal nr. 67 din 30.11.2023 fiind o continuitate a procesului verbal nr. 66 din 09.06.2022 menținut de instanțele judecătorești cu o perioadă suplimentară de 4 luni).*

Conform pct. 50 lit. b) al Hotărârii Guvernului nr. 29/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de plată a pensiilor stabilite în sistemul public de asigurări sociale de stat, alocațiilor sociale de stat, alocațiilor lunare de stat, indemnizațiilor, plăților periodice capitalizate și suportului financiar de stat, reținerile la pensie **se efectuează în baza deciziilor emise de organul de asigurări** sociale în vederea recuperării sumelor cu titlu de pensie plătite necuvenit beneficiarului.

Conform pct. 52 din Hotărârea Guvernului nr. 929/2006, sumele cu titlu de pensii, alocații, indemnizații, plăți capitalizate și suport financiar de stat plătite necuvenit se rețin lunar în baza deciziei Casei Naționale **în mărime de 20% din cuantumul stabilit**, iar în baza cererii beneficiarului procentul reținerii poate fi majorat până la 100%.

În acest sens, instanța concluzionează că autoritatea publică a dispus în mod legal și temeinic prin Decizia (procesul-verbal) nr. 67 din 30.11.2023, recuperarea sumelor cu titlu de prestații sociale primite necuvenit, câte 20 %/lunar din cuantumul pensiei stabilite până la stingerea integrală a sumei pensiei necuvenite, conform calculului 14447,54 lei - 20 % = 11582,03 lei *(reclamantul confirmând în acțiune că primește această sumă).*

Prin urmare instanța respinge ca nefondat argumentul privind reținerea pensiei reclamantului în lipsa vreunui document executoriu *(art. 38 alin. (1) lit. a) al Legii 156/1998),* ori reținerile au loc în temeiul art. 38 alin. (1) lit. b) al Legii 156/1998.

Potrivit art. 139 din Codul administrativ, un act administrativ individual rămâne valabil atâta timp cât nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.

Corespunzător instanța de judecată nu poate impune pârâtul să-i achite reclamantului pensia integrală în condiția în care autoritatea efectuând reținerile de 20%/lunar de fapt **execută un act administrativ individual valabil** *(Decizia (procesul-verbal) nr. 67 din 30.11.2023)* motiv din care consideră necesar de a respinge cerințele reclamantului, or ultimul nu a prezentat careva argumente plauzibile în favoarea sa.

Și circumstanța că, la data eliberării din serviciu la 30.12.2019 reclamantul întrunea condițiile de achitare a pensiei nu poate fi acceptat, ori art. 2 alin. (1) din Legea nr. 1544 din 23.06.1993 prevede imperativ că pensia se stabilește și achită colaboratorilor organelor afacerilor interne **după eliberarea din serviciu,** circumstanță care reclamantul nu a îndeplinit-o la 30.12.2019 întrucât ordinul său de concediere a fost anulat de instanțe ca ilegal **cu efect retroactiv**. Respectiv și practica judecătorească invocată de reclamant este una irelevantă speței în cauză, fiind pe motive de fapt și de drept diferite.

În conformitate cu art. 224, 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca nefondată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Hlopețchi Igor împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale RM privind impunerea la acțiune privind achitarea integrală a pensiei stabilite prin decizia din 29.11.2023.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Preşedintele şedinţei Negurița Veaceslav
Judecător